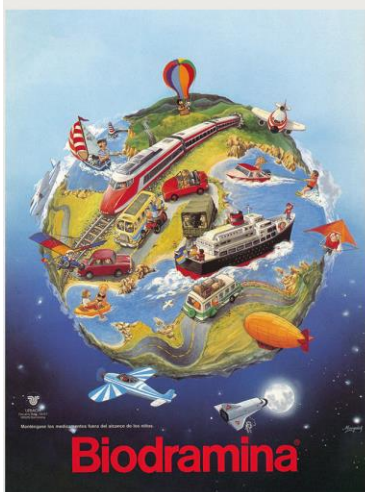

EXPOSICIÓ TEMPORAL

Els medicaments a Catalunya. Empresa, ciència i innovació per a la salut

DOSSIER DE PREMSA

CONTINGUTS/

PRESENTACIÓ/	3
ÀMBITS DE LA MOSTRA/	4
Els medicaments a Catalunya al segle XIX	4
La transformació dels medicaments	4
L'embrió de la indústria farmacèutica	5
Lluita per la supervivència i la recuperació	5
Aposta per la innovació i la internacionalització	7
Dos models per a la salut.....	7
EL MNACTEC/	8
CONTACTE/	9

PRESENTACIÓ/

L'espai Made in Catalonia del Museu Nacional de la Ciència i la Tècnica de Catalunya [MNACTEC] presenta la nova exposició "Els medicaments a Catalunya. Empresa, ciència i innovació per a la salut", que mostra l'evolució científica i tecnològica que ha experimentat la fabricació de medicaments a Catalunya. L'exposició s'emmarca en la visió estratègica del MNACTEC d'explicar el passat, relacionant-lo amb el present i el possible futur.

La mostra, que és una producció conjunta del MNACTEC i la Fundació Uriach, s'estructura en 6 àmbits, que tracten des dels primers tipus de medicaments a la Catalunya preindustrial fins a l'actual indústria farmacèutica i *al natural consumer healthcare*, un nou model basat en la natura aparegut els últims anys.

"Els medicaments a Catalunya. Empresa, ciència i innovació per a la salut" fa un recorregut des de les antigues botigues d'apotecari a l'actual fabricació industrial de medicaments, passant per les farmàcies tradicionals o l'ús de remeis casolans.

A l'exposició s'hi mostren objectes de diferents èpoques que han contribuït a l'evolució i desenvolupament dels medicaments i de la indústria farmacèutica catalana, entre els quals destaquen: un alambí de 1870, propietat dels laboratoris del Dr. Andreu i que forma part de la col·lecció d'objectes científics del MNACTEC, i un llibre de comptes manuscrit de l'any 1783, propietat de la Fundació Uriach.

L'espai Made in Catalonia del MNACTEC té l'objectiu de mostrar les innovacions científiques i tècniques pensades i/o realitzades a Catalunya, o per científics i tècnics catalans, així com aquelles empreses catalanes centenàries que encara avui estan en funcionament, mostrant-ne la història i l'adaptació industrial a cada època.

ÀMBITS DE LA MOSTRA/

Els medicaments a Catalunya al segle XIX

[primer terç del segle XIX]

El primer àmbit presenta el món de la salut a Catalunya al primer terç del segle XIX, marcat per l'existència de dos tipus de medicaments: les fórmules magistrals i els remeis secrets. Aquests preparats s'elaboraven de manera exclusiva a les apotecaries per professionals majoritàriament poc formats científicament i acadèmicament.

Les matèries primeres per elaborar medicaments eren subministrades pels adroguers, que dispensaven tota mena de productes a diferents oficis de l'època, fet que els conferia el monopoli del mercat de la distribució. Aquesta necessària col·laboració entre apotecaris i adroguers va generar cert intrusisme professional per part d'ambdós col·lectius i friccions per raó de competència.

La transformació dels medicaments

[segon terç del segle XIX]

En el segon àmbit de la mostra ens situem al segon terç del segle XIX, quan es produeix un punt d'inflexió en el món del medicament, tant en la seva concepció, com en els seus mètodes d'elaboració i consum. Apareix el medicament industrial o «específic». Un producte que, encara que compartia algunes propietats amb els anteriors remeis i fórmules tradicionals, presentava moltes característiques pròpies que van afavorir que s'imposés al mercat, trencant l'*statu quo* del mercat català, que encara es trobava en situació preindustrial.

Aquesta revolució terapèutica va comportar problemes i discrepàncies entre els professionals del sector, però sobretot un canvi en el model de negoci que significà l'inici de la futura indústria farmacèutica al nostre país.

L'embrió de la indústria farmacèutica

[primer terç del segle XX]

La industrialització del medicament, iniciada durant el segle XIX, es va desenvolupar enmig del caos i la improvisació degut en gran mesura a la manca d'un marc legislatiu que regulés la seva venda i distribució. Aquest àmbit explica com s'establiren les bases legals que van acabar per prohibir el medicament específic i el van substituir per l'especialitat farmacèutica. A poc a poc, els farmacèutics aconseguiren el control del mercat de la distribució i venda d'especialitats desplaçant definitivament els adroguers.

En aquesta època també es van crear els primers laboratoris industrials per a la producció d'especialitats al país, encarregats de produir els primers medicaments industrials a Catalunya, però no va ser fins a la segona meitat del segle XX quan es va desplegar i consolidar una autèntica indústria farmacèutica al país.

Lluita per la supervivència i la recuperació

[segon terç del segle XX]

Amb els problemes derivats de la Guerra Civil encara presents, la postguerra va venir acompanyada d'un seguit de mesures proteccionistes destinades a tancar el país i limitar les relacions internacionals. L'àmbit mostra com aquest fet va comportar una crisi en el model de negoci de les indústries farmacèutiques, basat en les especialitats estrangeres.

Per pal·liar aquesta situació, les empreses locals van haver de buscar noves vies de subsistència i van canviar les seves estratègies prioritzant els productes propis i el mercat nacional. Així, les autoritats del règim van voler consolidar un nou model de negoci que, encara que inicialment va tenir efectes positius, finalment va provocar un aïllament científic i tecnològic de les empreses farmacèutiques catalanes.

Aposta per la innovació i la internacionalització

[darrer terç del segle XX]

El cinquè àmbit expositiu presenta el creixement de la indústria catalana del medicament a partir de la dècada de 1960, degut a l'aprovació de polítiques per acabar amb l'aïllament del país. Aquesta obertura va requerir la incorporació de dos nous conceptes: la innovació i la internacionalització dels productes locals per fer front a la competència estrangera.

La majoria dels laboratoris catalans van començar a obrir departaments d'investigació, fet que va marcar l'inici de la veritable indústria farmacèutica del país, que donarà lloc als primers medicaments creats a partir de molècules pròpies. Aquest nou negoci va tenir molt èxit durant més de 30 anys, però l'arribada dels medicaments genèrics i la consolidació de grans multinacionals estrangeres va tornar a fer trontollar les bases de l'activitat del sector.

Dos models per a la salut

[2000-2022]

El darrer àmbit de la mostra presenta el nou model de salut que se suma a la tradicional indústria farmacèutica: el *natural consumer healthcare*, aparegut en els darrers anys. Dos models complementaris i necessaris que volen assolir el mateix objectiu, cuidar les persones i millorar la seva qualitat de vida.

Aquest nou model es basa en productes innovadors elaborats amb ingredients naturals que prevenen i tracten símptomes derivats d'algunes afeccions, com l'obesitat, la diabetis, la hipertensió i la síndrome metabòlica.

EL MNACTEC/

La missió del MNACTEC és la de difondre i promocionar el coneixement de la cultura científica, tècnica i industrial i, a la vegada, conservar, estudiar i mostrar la implantació i l'evolució dels avenços científics i tècnics a Catalunya, la seva aplicació industrial i, molt especialment, la seva implicació i incidència social.

La seu del MNACTEC està ubicada a Terrassa, en un dels edificis fabrils més emblemàtics del modernisme català i un dels més bells d'Europa: el Vapor Aymerich, Amat i Jover, antiga fàbrica tèxtil dissenyada per l'arquitecte Lluís Muncunill i construït entre 1907 i 1908.

/SISTEMA TERRITORIAL MNACTEC

El MNACTEC lidera una xarxa de 27 centres museístics i patrimonials independents i singulars que expliquen els processos productius industrials al territori català.

CONTACTE/

Museu Nacional de la Ciència i la Tècnica de Catalunya [MNACTEC]
Rambla d'Ègara 270 TERRASSA
Tel. 93 736 89 66
www.mnactec.cat

Més informació:
Àrea de Comunicació i Difusió del MNACTEC
Tel. 93 763 89 63
difusio.mnactec@gencat.cat